

UZASADNIENIE

Powód W. C. wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 23 grudnia 2010 r. na rzecz małoletniego K. C. z kwoty 800 zł do kwoty 400 zł miesięcznie. Ostatecznie zmienił swoje żądanie domagając się obniżenia alimentów do kwoty po 450 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu powód wskazał, że od chwili zasądzenia przez Sąd Okręgowy w Olsztynie alimentów w kwocie 800 zł na rzecz małoletniego upłynął okres 6 lat. W tym czasie powód stracił pracę i aktualnie nie ma możliwości płacenia tak wysokich alimentów.

Pozwany małoletni K. C. reprezentowany przez matkę K. W. odpowiadając na pozew wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przypisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż w ciągu 6 lat od daty wydania orzeczenia przez Sąd Okręgowy w Olsztynie nie zaszły okoliczności, uzasadniające obniżenie wskazanego obowiązku alimentacyjnego powoda. Zdaniem pozwanego, utrata pracy przez powoda musiała być konsekwencją zawinionych zachowań, bowiem firma (...) zatrudniająca ostatnio powoda nie redukuje miejsc pracy, a wprost przeciwnie poszukuje osób chętnych na stanowiska. Dodatkowo powód zlikwidował działalność gospodarczą, w ramach której uzyskiwał dochody- co nie pozostaje bez wpływu na ocenę jego planów i faktycznej postawy w kwestii znalezienia nowych źródeł finansowania.

Pozwany podkreślił, że wraz z upływem lat potrzeby dziecka stale rosną, a matka pozwanego nie radząc sobie z pojedynczymi, nieoczekiwanymi wydatkami zmuszona jest korzystać z kredytów konsumpcyjnych, ponieważ jej dochody nie wystarczają na bieżące, spokojne funkcjonowanie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód W. C. jest ojcem małoletniego pozwanego K. C. urodzonego (...) i byłym mężem jego matki. Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2010 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie VI RC 1924/10 rozwiązał małżeństwo rodziców pozwanego.

Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim pozwanym powierzono obojgu rodzicom ustalając miejsce pobytu dziecka przy matce i stwierdzając, że obie strony będą współdecydować o wychowaniu dziecka, o kierunku jego kształcenia i sposobie leczenia, z uwzględnieniem wypracowanego przez strony rodzicielskiego planu wychowawczego. Sąd zasądził również od powoda na rzecz małoletniego pozwanego alimenty w kwotach po 800 zł miesięcznie płatnych z góry do 10 dnia każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności, którejkolwiek z rat. Pozostałymi kosztami utrzymania i wychowania małoletniego Sąd obciążył matkę małoletniego.

Strony nie odwoływały się od wyroku rozwodowego.

W dacie wydawania wyroku rozwodowego małoletni pozwany miał niecałe 4 lata, natomiast matka małoletniego pozwanego była zatrudniona jako referent w (...) Oddziale (...) w O.. Jej dochody wynosiły 1.681,88 zł netto. Powód pracował w ramach prowadzonej działalności gospodarczej jako przedstawiciel handlowy dla firmy (...). Jego dochody netto wynosiły rocznie około 40.000 zł.

(dowód: protokół rozprawy i wyrok w sprawie VI RC 1924/10 Sądu Okręgowego w Olsztynie)

Na przestrzeni 6 lat nie uległo zmianie ani miejsce zatrudnienia, ani też wysokość zarobków matki małoletniego pozwanego , które wynoszą aktualnie 1.709 zł netto.

Powód posiada kilka zawodów (kucharz, informatyk). Przez wiele lat pracował jako przedstawiciel handlowy firm z branży spożywczej, chemicznej, telekomunikacyjnej. Osiągał dochody w wysokości 4200 zł netto miesięcznie. Powód utracił pracę z końcem października 2016 r. Kontrakt został rozwiązany za porozumieniem stron. Pracował wówczas

jako przedstawiciel handlowy w firmie (...) na zasadzie samozatrudnienia. Powód przez dwa miesiące pozostawał bezrobotny. Otrzymywał zasiłek w wysokości 690 zł. W owym czasie był na 14-stu rozmowach kwalifikacyjnych, jednakże nie udało mu się nigdzie zatrudnić.

Powód zaprzestał również wykonywania działalności gospodarczej. Z dniem 1 listopada 2016 r. został wykreślony z rejestru (...).

W dniu 9 stycznia 2017 r. wyjechał do Danii i podjął pracę. Aktualnie zajmuje się pakowaniem warzyw. Jego tygodniowy wymiar pracy wynosi średnio 42 godziny, jednak zdarzało mu się pracować nawet 60 godzin. Na dzień 31 stycznia 2017 r. powód otrzymał wypłatę w wysokości 11.156,33 koron. Mieszka wraz z partnerką w 12-osobowym domu. Powód nie posiada żadnego majątku.

Powód utrzymuje bardzo ograniczony kontakt z synem. W 2016 r. zabrał syna na ferie do L.. Od momentu rozvodu jego widzenia z dzieckiem zostały ograniczone. Aktualnie nie organizuje mu wypoczynku zimowego, ani letniego. Obowiązki związane z roztaczaniem opieki nad dzieckiem obciążają wyłącznie matkę pozwanego.

(dowód: wypis z (...) k. 37, zaświadczenie o zarobkach k.131, przesłuchanie W. C. k. 125-125v.)

Obecnie małoletni pozwany uczęszcza do III klasy szkoły podstawowej.

Przedstawicielka ustawowa pozwanego we wrześniu 2016 r. poniosła koszty tzw. „wyprawki szkolonej” w kwocie 823,18 zł. Ponadto ponosi dodatkowe wydatki typu: wyjście małoletniego do teatru - 17 zł, udział w warsztatach – 8 zł, ubezpieczenie- 34 zł, opłata na fundusz (...)- 30 zł, „klasowe” – 60 zł, konserwacja ksero – 10 zł, opłata za zdjęcia -45 zł, wyjście do P. Trampolin- 25 zł, kino-12 zł, wystawa- 5 zł, udział w konkursie 8,50 zł. Do tego dochodzą koszty związane, np. z pieczeniem ciasta na festyn, zakupem materiałów na prace ręczne, przebrania dziecka w związku z festynem i cały szereg innych wydatków, np. cymbałki do nauki gry na instrumencie- 59 zł, wpływające na koszt edukacji szkolnej dziecka.

(dowód: faktura VAT (...), zapisy z zeszytu do korespondencji ucznia k. 82-87)

Małoletni pozwany uczęszcza do szkoły językowej. Stały miesięczny wydatek związany z finansowaniem nauki języka angielskiego wynosi 164,43 zł.

(dowód: faktura nr (...) k. 76)

Pozwany jest dzieckiem dużym jak na swój wiek, cierpi na nadwagę. Nabywane ubrania z uwagi na większy rozmiar są też odpowiednio droższe. Z uwagi na problemy z nadwagą powinien korzystać z każdej formy ruchu na świeżym powietrzu. Sprzęty typu rower, łyżwy są nabywane bez żadnego dodatkowego finansowego wsparcia od strony ojca. Matka pozwanego ponosi również koszt zajęć na basenie – 300 zł miesięcznie, ponadto ma w planie wizytę z synem u dietetyka.

(dowód: faktura nr (...) k. 79, faktury za odzież chłopięcą k. 88-90, przesłuchanie K. W. k. 127)

Małoletni pozwany w bieżącym roku szkolnym będzie przystępował do I Komunii Świętej. Z tego tytułu należy ponieść wydatki w wysokości : alba -150 zł, obuwie wizytowe-100 zł, wizytowy strój pod albę- 150 zł, świeca 16 zł, krzyżyk 20 zł, różaniec 20 zł, modlitewnik 30 zł. Dodatkowo matka pozwanego będzie musiała opłacać składki na rzecz kościoła, opłacić zdjęcia, a także zorganizować i sfinansować przyjęcie komunijne.

(dowód: faktura VAT nr (...) k. 80)

W 2011 r. małoletni pozwany zaczął zapadać na choroby układu oddechowego i ucha środkowego. Pozostaje pod stałą opieką Poradni Laryngologicznej, a z uwagi na inne (nie istniejące uprzednio) schorzenia także Ortopedycznej i Ortodontycznej. Nosi aparat ortodontyczny (koszt 200 zł). Ma również wadę wzroku, wymagającą noszenia szkieł korekcyjnych. Koszt okularów wynosi 364 zł, badania okulistycznego 100 zł, konsultacji specjalistycznej 100 zł. Koszt

leków dla małoletniego w 2016 r. wyniósł 1.647,20 zł. Małoletni ma zleconą rehabilitację, wskazania do noszenia obuwia z usztywnianą piętą. Uśrednione miesięczne koszty związane z leczeniem, rehabilitacją są nie mniejsze niż 250 zł.

(dowód : faktura nr (...) k. 38, faktura nr (...) k. 39, faktura nr (...) k. 40, faktury za leki k. 41-66)

Pozwany korzysta z telefonu komórkowego. Stałe opłaty wynoszą 35 zł. Jest to również nowy wydatek, nie występujący w dacie orzekania o alimentach w 2010 r.

(dowód: potwierdzenie przelewu k. 67, k. 68)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd przy ustaleniach faktycznych oparł się na dowodach z dokumentów, oraz przesłuchaniu powoda i przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego.

Zgodnie z treścią art. 133. § 1 krio rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Według § 3 cytowanego artykułu rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Natomiast zgodnie z treścią art. 138 krio w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd badał zatem jedynie, czy doszło do takiej zmiany stosunków, które uzasadniają ukształtowanie tego obowiązku w inny sposób – zwiększenie bądź pozostawienie go na dotychczasowym poziomie.

Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Za zmianę sytuacji majątkowej należy rozumieć np. zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych strony, zwiększenie lub pomniejszenie jego dochodów. Z kolei zmiana sytuacji osobistej lub rodzinnej może być związana ze zdrowiem zobowiązanego lub uprawnionego, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, zmiana ilości osób pozostających na utrzymaniu zobowiązanego, w stosunku do których również ciąży na nim obowiązek alimentacji (zob. K. Pietrzykowski, [w:] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Art. 138, red. K. Pietrzykowski, Legalis el).

Sąd bada czy powyższe zmiany zaszły po stronie zobowiązanej oraz uprawnionej od czasu ostatniego wyroku, umowy lub ugody określającej wartość alimentów.

Niezależnie od powyższego Sąd zawsze bierze pod uwagę treść przepisu art. 135 § 1 krio zgodnie, z którą wysokość alimentów zależy od usprawiedliwionych potrzeb małoletniego jak również możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do ich płacenia. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu - odpowiedni do jego wieku i uzdolnień - prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie(zob. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r.,III CZP 91/86, L. el.).

Zdaniem Sądu wysokość alimentów ustalona na kwotę 800 zł miesięcznie wyrokiem z dnia 23 grudnia 2010 r. pozostaje adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb małoletniego jak i możliwości zarobkowych i majątkowych powoda i brak przesłanek by zmieniać wysokość tych alimentów poprzez obniżenie ich wysokości. Alimenty zostały zasądzone ponad 6 lata temu. Od tego czasu nastąpiły niewątpliwie zmiany tak w usprawiedliwionych potrzebach małoletniego jaki i w sytuacji finansowej i osobistej powoda, jednakże zmiany te analizując i porównując nie stanowią podstawy do ingerencji w wysokość dotychczasowych alimentów. Małoletni K. C. gdy zostały orzeczone na niego

alimenty od ojca w wysokości 800 zł miesięcznie miał zaledwie nieskończone 4 lata, uczęszczał do przedszkola. Obecnie małoletni ma 10 lat i chodzi do III klasy szkoły podstawowej.

Matka pozwanego ponosi opłaty: na komitet rodzicielski, książki i przybory szkolne, wyjścia do kina, teatru, opłaty za udział w konkursie. Usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniego na przestrzeni ostatnich lat niewątpliwie wzrosły, wyższe są także ceny żywności i ubrań. Małoletni znajduje się w fazie intensywnego wzrostu, ma nadwagę i wymaga specjalnego żywienia, w związku z czym zwiększyły się wydatki ponoszone na żywność, ubrania, buty. Małoletni uczęszcza do szkoły językowej i na obowiązkowy basen. Nadto w 2011 r., a więc po sprawie rozwodowej pozwany zaczął zapadać na choroby układu oddechowego i ucha środkowego. Pozostaje pod stałą opieką Poradni Laryngologicznej, Ortopedycznej i Ortodontycznej co niewątpliwie również wpływa na wysokość miesięcznych kosztów utrzymania pozwanego.

Zdaniem Sądu podane przez przedstawicielkę ustawową średnie miesięcznie koszty utrzymania małoletniego, nie zostały zawyżone i są to faktyczne koszty ponoszone na zaspakajanie potrzeb dziecka. Dodać należy, że K. W. w sposób wyczerpujący przedstawiła powyższe wydatki na dziecko, przedstawiła dokumenty na ich potwierdzenie, np. faktury VAT.

Matka dziecka swój udział w alimentowaniu syna oprócz zaspokajania bieżących potrzeb, pokrywa również codzienną pracą wkładaną w opiekę i wychowanie syna (art. 135 § 2 kro). Kontakty powoda z dzieckiem nie są częste, z tego też względu obowiązki związane z roztrzaskaniem opieki nad dzieckiem obciążają wyłącznie matkę pozwanego.

Chociaż od ostatniej sprawy sądowej, w której została ustalona wysokość alimentów od powoda na rzecz syna, zmianie uległa sytuacja osobista i zarobkowa powoda, zmiany te nie usprawiedliwiają jednak w tym momencie obniżenia wysokości alimentów, które powód uiszcza na rzecz swojego dziecka. Przede wszystkim należy wskazać, że możliwości zarobkowe, które były brane pod uwagę przy zasądzeniu od W. C. alimentów na syna nie zmniejszyły się i nadal pozostają na podobnym poziomie. Powód jest osobą młodą, w pełni sił, z wyuczonym zawodem kucharza i informatyka, z doświadczeniem w branży handlowej i jego możliwości zarobkowe należy oceniać jako wysokie. Przy ustalaniu wysokości alimentów należy brać pod uwagę nie tylko faktyczne zarobki osiągnięte przez osobę zobowiązaną do alimentów ale zarobki jakie przy należytych wykorzystaniu swoich umiejętności, wykształcenia i doświadczenia, jest ona w stanie osiągnąć, zgodnie bowiem z art. 135 kro wysokość alimentów zależna jest od możliwości zarobkowych osoby zobowiązanej do alimentów.

Reasumując, po zanalizowaniu wydatków ponoszonych na usprawiedliwione potrzeby małoletniego K. C. oraz możliwości zarobkowych W. C. oraz zmian w tym zakresie od czasu poprzednich spraw sądowych, Sąd uznał, że nie zachodzą podstawy do dokonania zmian w wysokości uprzednio zasądzony alimentów od ojca na rzecz syna przez ich obniżenie. Co prawda powód wnosząc pozew o obniżenie obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego K. C. był osobą bezrobotną. Jednakże, do momentu wydania wyroku jego sytuacja uległa poprawie. W dniu 9 stycznia 2017 r. wyjechał do Danii i podjął pracę. Aktualnie zajmuje się pakowaniem warzyw i z tego tytułu osiąga dochód w wysokości około 11.000 koron duńskich miesięcznie.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż wysokość alimentów ustala się zawsze biorąc pod uwagę aktualne w chwili orzekania usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej oraz możliwości zarobkowe i majątkową rodziców dziecka, stąd też należy przyjąć, iż kwota 800 zł miesięcznie tytułem obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego syna nie będzie dla powoda nadmiernie uciążliwa.

Dodać należy, że sytuacja majątkowa matki pozwanej nie ulega poprawie w stosunku do okresu, w którym orzeczono o wysokości dotychczasowych alimentów.

Inną ważną okolicznością jest treść art. 136 kro zgodnie z którym sąd nie bierze pod uwagę pomniejszenia możliwości płatniczych osoby zobowiązanej do alimentacji, jeśli jest ona wynikiem zrzeczenia się zatrudnienia lub dopuszczenia do utraty prawa majątkowego.

Jak wskazał sam powód jego kontrakt z długoletnim zleceniodawcą został rozwiązany za porozumieniem stron.

W tych okolicznościach powództwo jako nieuzasadnione należało oddalić. Przeprowadzone postępowanie dowodowe dostatecznie wyjaśniło bowiem wszystkie istotne okoliczności sprawy i pozwoliło na wydanie kończącego rozstrzygnięcia.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

O wysokości wynagrodzenia pełnomocnika orzeczono na podstawie § 2 pkt. 3 i § 4 ustęp 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności adwokackie.